

8.7 Brukerstyrt personlig assistanse

Anne Britt Rundhovde Skår

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en tjeneste tilpasset funksjonshemmede som har behov for praktisk og personlig assistanse i hverdagen, både i og utenfor hjemmet. BPA-ordningen er hjemlet i Helse- og omsorgstjenesteloven, med korresponderende rettigheter etter Pasient- og brukerrettighetsloven. Alle norske kommuner plikter å tilby BPA til de av sine innbyggere som kan nyttiggjøre seg tjenesten. BPA skal gi personer med sammensatte hjelpebehov et mer helhetlig tilbud og større grad av fleksibilitet og frihet enn de tradisjonelle hjelpetiltakene.

Rent praktisk er BPA et verktøy for funksjonshemmede som selv, eventuelt ved hjelp av nærstående, kan lede sine assistenter. Samtidig skal de kunne påta seg ansvaret for organisering og innhold av tjenesten ut fra behov, innenfor kommunens vedtak og tildelte timetall. Det unike med BPA er at ordningen ble formet og utviklet av funksjonshemmede selv, på bakgrunn av et ønske om frihet og uavhengighet.

Rundskriv I-20/2000 angir at formålet med BPA er å bidra til at brukeren får et aktivt og mest mulig uavhengig liv, gjennom en alternativ organisering av praktisk og personlig tilrettelegging. BPA kan i tillegg til å organiseres gjennom kommunen, organiseres hos private selskap, blant annet [Uloba](#) eller [HjemmeBest Personlig assistanse](#).

Fra 1. januar 2015 har personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse, fått individuell rett til at tjenestene skal organiseres som BPA. Tjenester som omfattes av rettigheten, er praktisk bistand og opplæring, støttekontakt og avlastning for foreldre med hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne. Dette er tjenester som kommunen skal tilby etter helse- og sosialtjenesteloven. Stort behov er definert som et tjenestebehov på minst 25 til 32 timer per uke. Rettigheten står ikke i helse- og omsorgstjenesteloven, men i pasient- og brukerrettighetsloven §2-1 d (ny).

Den enkelte som ønsker å benytte seg av retten til BPA må sende søknad til kommunen.